

Haderslev

Kvalitetsrapport 2013-14

Kvalitetsrapport – en evaluering af skoleåret 2013-14

I denne udgave af kvalitetsrapporten sammenfattes en evaluering af kvaliteten og udviklingen på folkeskolerne i Haderslev Kommune for skoleåret 2013-14.

Med den nye skolereform er der udviklet en ny version af kvalitetsrapporten (Kvalitetsrapport version 2.0)¹. Den er videreudviklet og tilpasset skolereformens nationale mål² om *et fagligt løft af folkeskolen*, af samme grund har man valgt en kriterieinddeling af elevernes resultater, der også anvendes her. De nedslag, der evalueres på i kvalitetsrapporten er obligatoriske og udvalgt af Undervisningsministeriet.

Skoleåret 2013-14 evalueres som det første i kvalitetsrapportens nye version – og er derved interessant, dels som læsning af det aktuelle niveau, men også fremadrettet som et brugbart måleredskab i skolernes arbejde med at skabe *et fagligt løft af folkeskolen*.

Læring - altid "på vej"

Kvalitetsrapportens tilbageskuende evaluering giver et indblik i det store læringsarbejde, der dagligt finder sted på kommunens skoler. Læringens præmis er, at den er konstant - den er altid "på vej" hos eleverne og foregår i små og store ryk. Det kan udtrykkes i de to nedenstående sætninger:

*Det, der synes svært og uoverskueligt for en måned siden, er pludselig en opnået læring, der mestres.
Det, jeg selv havde svært ved at forstå, fik jeg en ny forståelse af i samarbejde med andre.*

Når vi med kvalitetsrapporten søger at indfange kvalitet ud fra resultater, er det derfor med en bevidsthed om, at ikke alt kan indfanges og at læring altid er "på vej". Samtidig arbejdes der dagligt på kommunens Børne-, Junior- og Ungeuniverser med et stort fokus på at tydeliggøre målsætning, læring og målopfyldelse i forhold til den enkelte elev – *læring er vigtig* – og det er centralt, at alle elever udvikler stærke læringskompetencer i forhold til deres individuelle læring.

Det læringsyn, Haderslev Kommune med *Læring i universer* repræsenterer, er blandt andet baseret på den nye skolereform. Skolereformen har *et fagligt løft af folkeskolen* som nationalt mål – et mål skolerne i Haderslev Kommune sætter *alle sejl til* for at bidrage positivt til – læring er vigtig!

På de næste sider præsenteres et spændende billede af "læring på vej". Først belyses Børne-, Junior-, og Ungeuniverserne i Haderslev Kommune, dernæst belyses læringsunderstøttende temaer, sidst i rapporten laves en opsummering og på baggrund af denne en handleplan, der kurssætter mod det nationale mål - *et fagligt løft af folkeskolen*.

Børneunivers

Læsning – stort antal af dygtige læsere

I børneuniverset kvalitetsvurderes der på faglige resultater for læsning og matematik.

Ser vi på kommunens resultater på læsning i indskoling, placerer niveauet sig på landsgennemsnittet og er godt på vej i forhold til de nationale resultatmål om, at 80 % af alle elever skal være *gode* til at læse. Af resultaterne ses det også, at der blandt de yngste læsere er en stor gruppe af *meget dygtige* læsere. Gruppen af elever der ved nationale test placerer sig *under middel* ligger under landsgennemsnittet. Den store indsats på læseområdet med uddannelse af læsevejledere og tæt opfølgning på læseudviklingen på alle skoler, ses at være godt givet ud. Læsning er et centralt fag, der indvirker på de øvrige fagområder, og det er derfor af stor betydning fortsat at have fokus på området.

Matematik – klar til et løft

For matematik i indskoling ses det, at kommunens resultat placerer sig under landsgennemsnittet. Der kan samlet konstateres, at der er en gennemsnitlig andel af elever på et middelniveau. Samtidig er andelen af elever over middelniveau under gennemsnittet, og andelen af elever under middelniveau over gennemsnittet. Matematik er et område, der fortsat skal udvikles på. Den aktuelle placering er et stykke fra det nationale

¹ Der henvises til bekendtgørelse nr. 698 af 23. juni 2014 om kvalitetsrapporter samt bemærkningerne til L150 (Forenkling af regelsættet Fælles Mål, kvalitetsrapporter og elevplaner samt opfølgning på mål for folkeskolen m.v.).

² Der henvises til de nationale mål og resultatmål fastsat i aftalen af 7. juni 2013 om *et fagligt løft af folkeskolen*.

resultatmål, hvor 80 % af alle elever skal være *gode* til matematik. Den kommunale satsning der for to år siden blev lagt for området ses velvalgt. På baggrund af den står skolerne nu med uddannede matematikvejledere og en matematikkonsulent, der er klar til at viderefremde deres viden og sikre en tæt opfølgning på området.

Juniorunivers

Læsning – i god udvikling

I junioruniverset kvalitetsvurderes der på faglige resultater for læsning og matematik.

En vurdering af resultatet på læsning for elever i kommunens juniorunivers viser resultater, der ligger på landsgennemsnittet eller lige over. Eleverne i junioruniverset er i god udvikling på vej mod det nationale resultatmål - 80 % af eleverne skal være *gode* til at læse. Blandt de ældste elever i junioruniverset ses der også en stor andel af *meget dygtige* læsere og en reduktion af elever der placerer sig *under middel*.

Matematik – stor middelgruppe

For matematik ligger resultatet for de ældste elever i junioruniverset lidt under landsgennemsnittet, men fortsat et stykke fra det nationale resultatmål med 80 % af eleverne skal være *gode* til matematik. Det kan samlet konstateres, at der på området er en stor gruppe af elever, der placerer sig på et middelniveau. Der ses en positiv svag stigning på området, men her er der behov for at styrke indsatsen, så andelen af de dygtigste elever løftes og andelen af elever under middelniveau reduceres. Matematik er også i junioruniverset et område der fortsat påkalder sig opmærksomhed.

Ungeunivers

I ungeuniverserne kvalitetsvurderes der på faglige resultater for læsning. Hertil kommer folkeskolens afgangsprøver, hvor der evalueres på dansk, matematik og bundne prøver.³ For ungeuniverserne belyses resultaterne også i forhold til socioøkonomiske referencer⁴

Læsning – 1/3 meget dygtige læsere

I forhold til læsning ligger det samlede resultat lidt under landsgennemsnittet, men dog godt på vej i forhold til det nationale mål om at 80 % af eleverne skal være *gode til at læse*. Cirka 1/3 af eleverne vurderes som *meget dygtige* læsere, men der er samtidig en forholdsvist stor andel af læsere, der ligger under middelniveau. Der ses en stor spredning i resultater, hvilket giver anledning til nærmere analyse og opfølgning på området.

Folkeskolens afgangsprøver

For folkeskolens afgangsprøver ses en spredning i ungeuniversernes opnåede resultater. Samlet ligger niveauet lidt under landsresultatet. For de bundne prøver ses resultaterne fordele sig med de bedste resultater i engelsk (7,5), herefter følger fysik/kemi (6,4) umiddelbart efter følger dansk (6,3) og sidst matematik (5,6).

Resultatet for matematik ligger et stykke fra landsgennemsnittet – en opfølgning er udarbejdet i form af en kommunal handleplan på faget.

Et af de tre nationale mål lyder: *Folkeskolen skal udfordre alle elever, så de bliver så dygtige, de kan*. Et resultat der bl.a. vurderes ud fra *andelen af elever der mindst opnår karakteren 2 i dansk og matematik*.

For ungeuniverserne opnår 78,1 % af eleverne mindst karakteren 2 i dansk og matematik. Et resultat der ligger forholdsvis lavt, og tydeliggør en gruppe af elever - 21,9 %, der placerer sig *under* karakteren 2 i både dansk og matematik. Resultatet giver anledning til yderligere analyse og opfølgning på ungeuniverserne med henblik på, at skabe et fagligt løft på alle niveauer – *under middel, middelniveau og over middel*.

³ Bundne prøver omfatter: Dansk, matematik, engelsk og fysik/kemi.

⁴ Socioøkonomiske referencer henviser til elevernes sociale og økonomiske baggrund, mens reference fortæller, at tallet kan bruges som et sammenligningsgrundlag for skolens faktisk opnåede afgangskarakterer. Udtrykket 'socioøkonomisk reference' anvendes til at beskrive, hvilket karakterniveau man statistisk set ville forvente på skolen ud fra dens elevsammensætning.

Socioøkonomisk reference

Belyses resultaterne på ungeuniverserne ud fra de socioøkonomiske referencer, ses det i hvilken grad ungeuniverserne møder de forventede resultater i forhold deres elevgrundlag. På et ungeunivers ses et positivt resultat, hvor det samlede karaktergennemsnit ligger højere end den socioøkonomiske beregning. To placerer sig neutralt og et ungeunivers placerer sig med et negativt resultat, hvilket giver anledning til nærmere analyse og opfølgning på området.

Overgang til ungdomsuddannelse – 95 % målsætningen

Det fremgår af regeringsgrundlaget, *Et Danmark der står sammen*, at 95 procent af en ungdomsårgang skal gennemføre mindst en ungdomsuddannelse i 2015. Det er det, der ligger i betydningen af *95-procent-målsætningen*.

Overgang til ungdomsuddannelse – over landsgennemsnittet

Opfyldelse af 95 % målsætningen i Haderslev kommune har gennem de seneste år været i positiv stabil udvikling. Sammenlignet med andre kommuner er Haderslev tæt på målopfyldelse. Haderslev Kommune mangler 1 procentpoint i at opfylde 95 % målsætningen – til sammenligning er landsgennemsnittet er 92,9 %. Belyser man kønfordelingen i 2013 ses det at 95,7 % af pigerne og 92,5 % af drengene er i gang med ungdomsuddannelse. Der er fortsat grund til at gøre en særlig indsats for drengene, da de mangler 2,5 procentpoint i, at opfylde 95 % målsætningen.

Fastholdelse og gennemførelse

Et stort fokus i forbindelse med 95 % målsætningen er elevernes fastholdes- og gennemførelsesgrad gennem uddannelsesforløbet. Elevernes uddannelsesstatus vurderes derfor løbende på de forskellige årgange.

Sikre målopfyldelse

Med de nye reformer på vejlednings- og skoleområdet ses større ændringer på området, som påkalder sig opmærksomhed i nye strukturer. Med henblik på at sikre målopfyldelsen anbefales det, at der udarbejdes strukturer for samarbejdet mellem folkeskoler og UU- Haderslev i forbindelse ændringerne på vejledningsområdet og det nye obligatoriske emne i folkeskolen *Uddannelse og Job*.

Det anbefales endvidere, en opfølgning på vejledning og motivering af målgruppen af drenge. Det anbefales, at afdække forholdet omkring de mest udsatte drenge i forbindelse med overgangen til ungdomsuddannelse.

Trivsel

Øget trivsel skal understøtte et fagligt løft

Et af reformens tre nationale mål er, at elevernes trivsel skal øges. Det er et centralt element i kommunernes og skolernes arbejde med at udvikle kvaliteten, at følge børnenes trivsel på de enkelte skoler. Trivselsarbejdet skal understøtte målet om "et fagligt løft af folkeskolen" og har dermed både fokus på elevernes generelle trivsel og læringsmiljøet.

I Haderslev kommune arbejdes der generelt med fokus på elevernes trivsel og flere fælleskommunale tiltag har været iværksat i skoleåret 2013-14. Der foreligger i skoleåret 2013-14 ikke systematiske trivselsmålinger på alle skoler, men mange af skolerne benytter sig af trivselsmålinger fra fx. DCUM "Termometeret" og "Klassetrivsel.dk" i trivselsarbejdet.

Årlige trivselsmålinger

Elevernes trivsel skal fremover måles årligt på alle landets folkeskoler. Det sker som et led i folkeskolereformens nationale mål om, at elevernes trivsel skal øges.

Allerede i indeværende skoleår bliver der gennemført en spørgeskemaundersøgelse om trivsel på alle skoler med samme spørgsmål, som vil være i de obligatoriske målinger fra 2015-16.

De tilbagevendende målinger af elevernes trivsel vil udgøre et grundlag for, at kommunens og skoler kan arbejde systematisk med trivsel og undervisningsmiljø.

På baggrund af de trivselsmålinger der udarbejdes primo 2015, vil skolerne udarbejde handleplan i forhold til trivselsindsatser.

Inklusion

Det er regeringens målsætning at skabe en faglig stærk folkeskole for alle elever. Det indebærer, at flere elever med særlige behov skal inkluderes i den almindelige folkeskole med den fornødne støtte. Målet er at andelen af elever der inkluderes i det almene skoletilbud skal øges – det nationale resultatmål for 2015 er en inklusionsgrad på 96 %. I dette afsnit sammenfattes på kvalitetsvurderingen vedrørende inklusion.

Af kvalitetsvurderingen skal det fremgå, hvorvidt kommunen har modtaget klager til Klagenævnet for Specialområdet. Det oplyses, at Haderslev Kommune i skoleåret 2013-14 ikke har modtaget klager til Klagenævnet for Specialundervisning.

Inklusion – på vej mod resultatmålet

Kommunens samlede inklusionsgrad placerer sig pr. 1.juni 2014 på 94,9 %, hvilket er under det fastsatte nationale resultatmål. Over de seneste tre år ses en positiv udvikling på området.

I forhold til de enkelte skolars inklusionsgrad ses der en spredning i forhold til, hvor tæt skolerne placerer sig på resultatmålet. Tre skoler når resultatmålet, fire skoler er godt på vej og to skoler placerer sig et stykke fra det kommunale gennemsnit og resultatmålet. Et resultat, der giver anledning til opfølgning på de to lavestplacerende skoler.

Andelen af elever der indgår i specialtilbud fordeler sig sådan at 77,7 % af eleverne er drenge og 22,3 % er piger. Det store antal af drenge udtrykker en generel tendens på området, men giver også anledning til opfølgning, og et fokus på at styrke udviklingen af inkluderende læringsrum og læringsmiljøer i kommunens almene skoletilbud.

I det fortsatte arbejde med inklusion nedsættes i foråret 2015 en arbejdsgruppe, der skal arbejde med omorganisering af specialområdet og efterfølgende udarbejde en inklusionsstrategi for Haderslev Kommune.

Kompetencedækning

Et af de temaer, der skal understøtte reformens mål om *et fagligt løft*, er at opnå fuld kompetencedækning i undervisningen. Af folkeskoleloven fremgår det, at alle undervisere i 2020 skal have undervisningskompetencer i form af undervisningskompetence (tidligere linjefag) eller kompetencer svarende hertil i de fag, de underviser i. Målet om 'fuld kompetencedækning' i 2020 defineres mere præcist ved, at 95 procent af undervisningstimerne skal varetages af undervisere med undervisningskompetence. Her sammenfattes på kommunens resultater og plan for det fortsatte arbejde med kompetencedækning.

Kompetencedækning – størst dækning i ungeuniverser

Det samlede billede af kompetencedækningen på kommunens skoler placerer sig for skoleåret 2013-14 på 77,9 %. Her ses en stigning på 3,2 procentpoint sammenlignet med resultatet i 2012-13. Resultatet på 77,9 % ligger under landsgennemsnittet, der i skoleåret 2013-14 lå på 80,2 %.

Belyses den procentvise kompetencedækning på kommunens skoler pr. klassetrin, ses det at kompetencedækningen er størst i ungeuniverserne. Det samlede billede viser, at 4 årgange ligger under landsgennemsnittet og 5 årgange ligger på eller lige over landsgennemsnittet.

Ud af de i alt 17 fag ligger Haderslev over gennemsnittet i 9 af fagene. Det drejer sig primært om de praktisk musiske fag, samt fysik/kemi og biologi.

I forhold til dansk er der sket en fremgang på 3,5 procentpoint, hvor landsgennemsnittet er gået 1,3 procentpoint frem. Haderslev ligger her på 85,7 % mod et landsgennemsnit på 90,7 %.

For matematik er der sket en fremgang svarende til landsgennemsnittet på 1,6 procentpoint. Haderslev ligger på 76 % og landsgennemsnittet er 83,9 %.

Af øvrige fag, hvor Haderslev ligger under landsgennemsnittet og generelt lavt er natur/teknologi, kristendomskundskab, historie, geografi, idræt og engelsk.

Kompetencedækning frem mod 2020

Fra serviceområdet er en handleplan for kommunens arbejde frem mod kompetencedækning i 2020 under udarbejdelse.

Handleplanens udarbejdes i samarbejde med skolerne, hvor første fase har været at afdække skolernes aktuelle behov. Her har fokus været:

- Kompetenceudvikling i forhold til undervisningskompetence
- Vejledere/ressourcepersoner
- Specialpædagogik, klasseledelse og relationelle kompetencer.

Handleplanen forventes afsluttet februar 2015 - med opstart fra skoleåret 15/16.

Der er i kvalitetsrapportens gennemgang af de forskellige afsnit, givet et billede af udviklingen på skoleområdet i Haderslev kommune. Skoleområdet udgangspunkt for at skabe *et fagligt løft* står dermed klart.

På de følgende sider fremlægges handleplan for udviklingen af skolerne i Haderslev Kommune.

Handleplan

Handleplanen hviler på følgende elementer:

- Haderslevreformens børnesyn, der ser børn og unge udvikles i relationer.
- Læring i universers pejlinger og principper for elevens evne til at sætte mål for sig selv
- Haderslev Kommunes ledelsesgrundlag, der bl.a. bygger på central styring og decentral ledelse

Med handleplan som styringsredskab er opgaven for medarbejdere, ledelse, forvaltning og politikere, at rykke sammen omkring kerneydelsen, målet om *et fagligt løft* og skabe de sammenhænge, hvori det kan realiseres.

På baggrund af kvalitetsrapporteringen indstilles det at:

1. Der med henvisning til *Læring i universer* arbejdes med målsætning for den enkelte elev i kommunens Børne,- Junior og Ungeuniverser.

Det betyder

For elever: At der i de forskellige universer arbejdes bevidst med målsætning.

For lærere: At der arbejdes med hyppig elevevaluering og systematisk opfølgning.

For ledere: At der arbejdes med højere grad af fokus på målstyret og elevcentreret læring.

For serviceområde: At der arbejdes understøttende og opfølgende ud fra handleplanen, med et tydeligere fokus på pædagogisk læringsledelse.

2. Den fortsatte kvalitetsudvikling som udgangspunkt tilrettelægges decentralt via de indsatsområder, der er fastlagt i forbindelse med forvaltningens dialogiske evaluering på de enkelte skoler.
3. Serviceområdet igangsætter understøttende indsatser som supplement til de lokalt aftalte handleplaner i forhold til udviklingsprocesser på følgende generelle udfordringer:

Matematik – En indsats er påkrævet på området. Der arbejdes ud fra den fastlagte handleplan.

Der arbejdes i samarbejde med dagtilbudsområdet på en model for tidlig indsats i forhold til talkendskab.

Det foreslåes, at kommunen sikrer samme fokus på matematik som på læseindsatsen. Det kan gøres blandt andet ved at øge ansættelsesgraden for kommunens matematikkonsulent.

Læseindsats – Børneunivers: Der anbefales et fokus på afkodning

Læseindsats – Juniorunivers: Der anbefales et fokus på afkodning og faglig læsning.

Læseindsats – Ungeunivers: Der anbefales en opfølgning og nærmere analyse af den store spredning i ungeuniversernes resultater.

Trivsel – På baggrund af de trivselsmålinger der afsluttes april 2015, udarbejdes lokale handleplaner på Børne-, Junior- og Ungeuniverser.

Folkeskolens afgangsprøver – opfølgning på de decentrale handleplaner.

95% målsætning - Der anbefales et fokus på at sikre målopfyldelsen samt udbygge samarbejde mellem skole og UU i forhold til de reformændringer, der ses på området. Her tænkes særligt på det nye obligatoriske emne i folkeskolen *Uddannelse og job*.

Kompetencedækning – der arbejdes efter den udarbejdede handleplan mod at nå resultatmål på 95% kompetencedækning i 2020.

Inklusion – der anbefales opfølgning ift. målopfyldelse af inklusionsgrad - En inklusionsstrategi udarbejdes på området.

4. Serviceområdet og skoleledelser styrker videndeling og tværfagligt samarbejde på tværs af hele organisationen. Dette gøres for at fremme kvalitetsudvikling og målstyret læring for hele skoleområdet.

Dette sker blandt andet ved:

- *Læring i universer* som retningsvisende redskab
- Øget faglig vejledning
- Hyppig opfølgning og evaluering på de decentrale handleplaner.